

Sparebank 1 SR-Bank ASA
Postboks 250
4066 STAVANGER

VAR REFERANSE

18/8434

DERES REFERANSE

UNNTATT OFFENTLIGHET

Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1.
ledd nr. 2
Merkede avsnitt er unntatt
offentlighet

DATO

12.04.2019

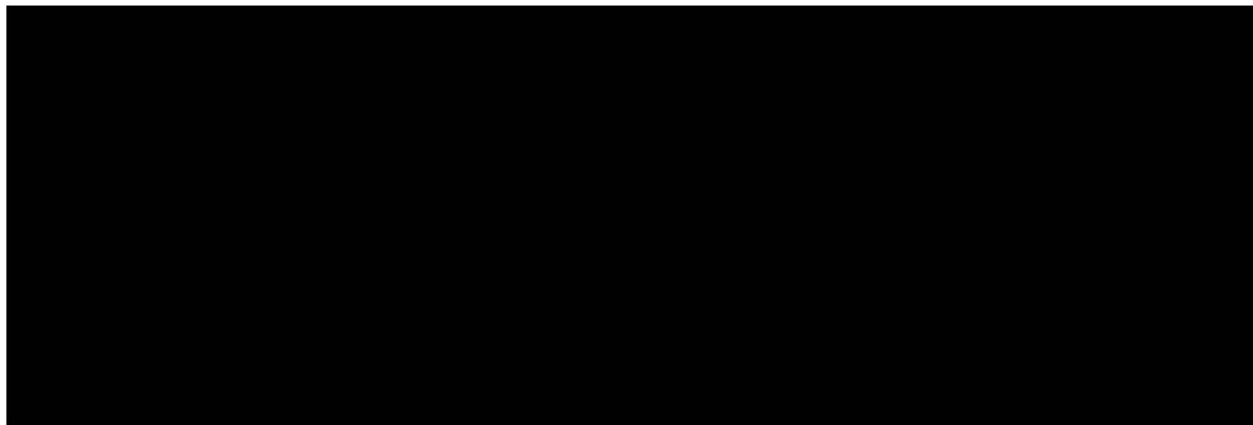
Merknader - endelig rapport

Til grunn for disse merknadene ligger Finanstilsynets foreløpige rapport av 28. januar 2019 etter stedlig tilsyn i SpareBank 1 SR-Bank ASA 30. og 31. oktober 2018 og styrets kommentarer til rapporten i brev av 15. mars 2019.

Formålet med inspeksjonen var å vurdere bankens styring og kontroll av risiko for hvitvasking og terrorfinansiering, herunder etterlevelse av lov 1. juni 2018 nummer 23 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering, med videre, med tilhørende forskrifter.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

FORHOLD KNYTTET TIL RISIKONIVÅ

FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL

Styring og kontroll

Organisering og ansvarsforhold

- Finanstilsynet pekte i foreløpig rapport på at formuleringer i stillingsbeskrivelsen til leder for Compliance var i brudd med § 30 i CRR/CRD IV-forskriften og § 3-1 i finansforetaksforskriften og ba banken gjøre nødvendige endringer i stillingsbeskrivelsen. Finanstilsynet noterer seg at leder for Compliance har blitt utnevnt til Konserndirektør Compliance og at stillingsinstruksen har blitt endret i samsvar med Finanstilsynets anmodning.

FINANSTILSYNET

Revierstedet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00
Telefaks 22 63 02 26

post@finansstilsynet.no
www.finanstilsynet.no

Saksbehandler

Irene Støback Johansen
Dir. tlf 22 93 96 44

- Konserndirektør Compliance er hvitvaskingsansvarlig i banken. Finanstilsynet registrerer at hvitvaskingsansvarlig med det vil sitte i 2. linje. Banken har ellers etablert Forum AML og Sanksjoner med beslutningsmyndighet. Finanstilsynet stilte i foreløpig rapport spørsmål om ansvaret pulveriseres når fullmakter gis til en kollektiv funksjon (komite) i stedet for til en ansvarlig person. Styret skriver i sitt svarbrev at det er enig med Finanstilsynet og at det har endret Forum AML og Sanksjoner til å være et rådgivende/innstillende organ.

Rutiner og retningslinjer

- Bankens policy for avvisning av kunder som driver betalingsforetak eller veksling/oppbevaring av virtuell valuta (de-risking) var ikke i samsvar med hvitvaskingslovens bestemmelser. Styret bekreftet i sitt tilsvaret at banken har gjennomført endringer i Konsernretningslinje AML og Sanksjoner slik at banken ikke vil nekte hele kundegrupper og sektorer utelukkende på grunn av gruppen/sektorens iboende hvitvaskingsrisiko.

Kundetiltak

- I foreløpig rapport pekte Finanstilsynet på at for en del kunder etablert før april 2009 mangler banken legitimasjon, samt opplysninger om kundeformål og tilsiktede art. Banken etterlever således ikke lovens krav til kundetiltak, spesielt krav til løpende oppfølging av kundeforhold i § 24. Videre viste stikkprøvekontrollen av kundetiltakene at kvaliteten på dokumentasjonen var varierende.

Finanstilsynet noterer fra styrets svarbrev at styret bekrefter at arbeidet med å utbedre de mangler som påpekes av Finanstilsynet har høy prioritet. Videre noterer Finanstilsynet at banken har innhentet legitimasjon for alle kunder hvor dette ikke forelå og ferdigstilte dette arbeidet i oktober 2018. Finanstilsynet noterer videre at når det gjelder respørring og kvalitetsoppdydding har banken iverksatt en rekke tiltak, blant annet skal alle bankens ca. 300.000 kunder respørres i løpet av 2019. Finanstilsynet ber om en bekreftelse på at dette er gjort, senest 15. januar 2020.

- I foreløpig rapport viste Finanstilsynet til at hvitvaskingslovens hovedregel om at en mistenkelig transaksjon ikke skal gjennomføres før Økokrim er underrettet, § 27 (1) ble etterlevet med unntak av for innenlandstransaksjoner. Finanstilsynets forståelse av loven er at den rapporteringspliktige må gjøre en vurdering av hvilke typer transaksjoner som kan gjennomføres etter § 27 (2), også i kategorien bankoverføringer innenlands. Finanstilsynet noterer seg at banken nå har etablert praksis for å stoppe visse typer innlandstransaksjoner basert på utvalgte risikofaktorer.

Elektronisk overvåkingssystem

- Finanstilsynet ba i foreløpig rapport banken etablere rutine for månedlig kontroll av kunde-registeret mot PEP-listene. Videre pekte Finanstilsynet i foreløpig rapport på at banken ikke hadde etablert rutine for ny risikoklassifisering av kundene ved endringer på listen over høyrisikoland i hvitvaskingsforskriften § 4-10. Finanstilsynet har fra styrets svar notert seg at slike rutiner nå er etablert.
- I foreløpig rapport imøteså Finanstilsynet en videreutvikling av den elektroniske transaksjons-overvåkingen i retning større bruk av kundespesifikke kontroller. Fra styrets svar har Finanstilsynet merket seg at banken øker bruken av forventet kundeadferd i reglene og prøver ut maskinlæring i transaksjonsovervåkingen.

- Finanstilsynet viste i foreløpig rapport til at nye og endrede regler bør følges opp spesielt en definert periode etter at de er satt i produksjon. Fra styrets svar har Finanstilsynet notert seg at banken har inntatt dette i sin rutine for endringshåndtering av regler.
- Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at banken manglet elektronisk overvåking av transaksjonene til en begrenset kundekrets etablert i et system med annen kjerneløsning enn øvrige systemer, så sant kundene ikke også hadde avtale om andre tjenester i banken. Fra styrets svar har Finanstilsynet merket seg at disse kundene og transaksjonene nå lastes inn i antihvitvasksystemet og inngår i transaksjonsovervåkingen.

Finanstilsynet ber om å motta kopi av protokollen fra styremøtet hvor Finanstilsynets merknader blir behandlet.

Kopi av dette brevet bes sendt til ekstern og intern revisor.

For Finanstilsynet

Linda Støle Hårstad
seksjonssjef

Irene Støback Johansen
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.